

dr hab. Bożena Szaynok, prof. UWr

Specjalizacja

- **historia Polski i świata po drugiej wojnie światowej,**
- **stosunki polsko-żydowskie po Zagładzie,**
- **życie społeczności żydowskiej w Polsce po 1945,**
- **relacje Polska – Izrael,**
- **historia Kościoła w PRL,**
- **Kościół wobec tematyki żydowskiej,**
- **historia mówiona (oral history)**

Kariera zawodowa

- **Praca magisterska: *Pogrom Żydów w Kielcach. 4 VII 1946 r., Warszawa 1992, egzamin magisterski, lipiec 1989***
- **Rozprawa doktorska: *Ludność żydowska na Dolnym Śląsku 1945-1950, Wrocław 2000, obrona pracy doktorskiej, 1994***

- **Rozprawa habilitacyjna: *Z historią i Moskwą w tle. Polska a Izrael 1944-1968*, Warszawa 2007, kolokwium habilitacyjne, czerwiec 2008**

Projekty badawcze i stypendia

- **Kierownik projektów, m. in. IDUB (2022-2024), NCN (2013-2018), KBN (2000)**
- **Stypendystka, m.in. Fundacji Kościuszkowskiej, Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, Central European University, Yoram Schnitzer. Visiting Professor Univeristy of Illionois at Chicago**
- **Uczestniczka projektów, m.in. MNiSW, IPN, Fundacji Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego, ŻIH, Laboratoire d'Analyse des Systèmes Politiques, Paryż, West Virginia University, Morgantown, i innych**

Działalność naukowa i popularyzatorska

Członkini Międzynarodowej Rady Muzeum Historii Żydów Polskich „Polin” (2009-2017), jury konkursu Nagrody Historycznej „Polityki” (2014-), Międzynarodowego Kolegium Historyków przy Dyrektorze Muzeum Historii Żydów Polskich (2017-), jury Konkursu Książka Historyczna Roku im. O. Haleckiego (2016-2017). Recenzent ekspozycji w muzeum Polin, nt. historii Żydów w Polsce po 1944 r. Członkini zespołu polsko – izraelskiego przygotowującego publikację: *Stosunki polsko – izraelskie (1945-1967). Wybór dokumentów*, recenzentka książek anglojęzycznych dotyczących historii Polski, wydawanych przez wiodące (m.in. Oxford University Press, Harvard University Press) zachodnie wydawnictwa (projekt (Georgetown University, Uczelnia Łazarskiego) *Recovering Forgotten History. The Image of East-Central Europe in Anglo-Saxon Textbooks*). Udział w konferencjach, projektach międzynarodowych.

Członkini Rady Redakcyjnej „Polska 1944/45-1989”, międzynarodowej Rady Naukowej konferencji Pogromy. Przemoc kolektywna wobec Żydów na ziemiach polskich w XIX i XX wieku i jej wpływ na relacje polsko - żydowskie. członkini komisji kwalifikacyjnej Fundacji Kościuszkowskiej, kapituły UWr odznaki honorowej Wrocławska Wolność (2022-).

Odznaczona, m.in. Krzyżem Wolności i Solidarności, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, medalem Wrocławska Wolność.

Nagroda historyczna „Polityki” (2008) dla książki *Z historią i Moskwą w tle. Polska a Izrael 1944-1968*, Nominacja dla książki *Z historią i Moskwą w tle. Polska a Izrael 1944-1968*, w konkursie Książka Historyczna roku im. Oskara Haleckiego, I nagroda w konkursie im. Oskara Haleckiego na książkę historyczną roku (2009: kategoria książka popularnonaukowa): praca zbiorowa: G. Hryciuk, M. Ruchniewicz, B. Szaynok, A. Żbikowski *Wysiedlenia, wypędzenia i ucieczki 1939-1959. Atlas ziem Polski. Polacy, Żydzi, Niemcy, Ukraińcy*. Odznaczenie z okazji 25-lecia Centrum Judaica w Krakowie, Medal „Powstania w Getcie Warszawskim” przyznawanym przez Stowarzyszenie Żydów Kombatantów i Poszkodowanych w II wojnie światowej, pierwsza nagroda w konkursie na najlepszą pracę dotyczącą historii Żydów w Polsce (Ambasada Izraela w Warszawie).

Działalność popularyzująca historię:

M.in. spacery dla wrocławian (Ossolineum), wykłady, m.in. w Ossolineum (*Środa nad książką, Misja Polska*), Polin, Centrum Dialogu im. M. Edelmana, Centrum Judaica, Kraków, licea, klub Seniora Politechniki Wr., Yad Vashem, na Dzień Judaizmu w Kościele Katolickim, Muzeum Auschwitz Birkenau, Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli, IPN, Akademii Obywatelskiej (Klasztor OO. Dominikanów). Udział w debatach, audycjach radiowych, programach telewizyjnych, promocjach książek. Teksty prasowe, konsultant naukowy filmów. Organizatorka konkursu im. profesora Wojciecha

Wrzesińskiego na najlepszą pracę magisterską z historii XX wieku (I - V edycja konkursu, listopad 2014 –2018 r.)

Wykaz publikacji

Monografie:

- *Duszpasterz : rozmowy z ojcem Ludwikiem Wiśniewskim*, Kraków : Wydawnictwo Znak, 2012, ss. 366 s.
- *Poland - Israel 1944-1968 in the shadow of the past and of the Soviet Union* [transl. by Dominika Ferens], Warsaw : cop. by Institute of National Remembrance. Commision for the Prosecution of Crimes against the Polish Nation, 2012. ss. 500.
- *Z historią i Moskwą w tle. Polska a Izrael 1944-1968*, Warszawa 2007.
- *Ludność żydowska na Dolnym Śląsku 1945-1950*, Wrocław 2000.
- *Pogrom Żydów w Kielcach. 4 VII 1946 r.*, Warszawa 1992.

Wywiady:

- *Polacy, Żydzi, okupacja: fakty, postawy, refleksje / Władysław Bartoszewski; [przeprowadzenie i redakcja wywiadu Bożena Szaynok]*, Kraków: Wydawnictwo Znak Horyzont, 2016. s. 286, przedruki:
- *Nie mam pewności czy nie mogłem zrobić więcej*, [fragmenty wywiadu z Władysławem Bartoszewskim], „Gazeta Wyborcza”, 16-17 IV 2016, s. 33.
- *Żydzi nie byli przygotowani do zagłady, tak jak Polacy do bombardowania miast*, „Newsweek”, 23 –24 IV 2016 r., cz. 1-2.
- *Ci, którzy w ogóle o losie Żydów myśleli albo mówili, to byli idealisci*, „Newsweek”, 19 II 2019, cz. 1. *Przed wojną nie znałem ani jednego Niemca*, „Newsweek”, 19 II 2019, cz. 2.

Rozdziały książek:

- *The Catholic Church, Human Rights and the Democratic Opposition in Communist Poland: The Case of Father Ludwik Wiśniewski*, [w:] *Human Rights Human Rights and Political Dissent in Central Europe Between the Helsinki Accords and the Fall of the Berlin Wall*, ed. J. Tyszkiewicz, wyd. Routledge, 2021.
- **Nowe ustalenia badawcze dotyczące pogromu w Kielcach 4 VII 1946 r.** [w:] *Pogromy Żydów na ziemiach polskich w XIX i XX w.*, t. 4: *Holokaust i po wojnie (1939-1946)*, red. A. Grabski, Warszawa 2019, s. 215-235.
- *Polska historiografia po 1989 na temat pogromów i powojennej przemocy wobec Żydów w latach 1944-1947* [w:] *Pogromy Żydów na ziemiach polskich w XIX i XX w.*, t. 4: *Holokaust i po wojnie (1939-1946)*, red. A. Grabski, Warszawa 2019, s. 511-526.
- *Kwestia ludności żydowskiej* / Magdalena Semczyszyn, Bożena Szaynok // W: *Aparat bezpieczeństwa wobec mniejszości narodowych w Polsce w latach 1944-1956* / pod redakcją Jarosława Syrnyka. - Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2019, s. 26-58.
- *Bund and the Jewish Fraction of the Polish Workers' Party in Poland after 1945*, [w:] *Bundist Legacy after the Second World War: "Real" Place versus "Displaced" Time*. Ed. Vincenzo Pinto, Brill 2018, s. 18-39.
- *Debaty historyczne w Polsce po II wojnie światowej* , [w:] *Historia w przestrzeni publicznej*, pod red. J. Wojdon, Warszawa 2018, s. 65-73.
- *Konwersje [na katolicyzm] Żydów w Polsce po Zagładzie (1944-1950)*, [w:] *Żydzi polscy w oczach historyków. Tom dedykowany pamięci prof. J. A. Gierowskiego*, pod red. A. Kaźmierczak, A. Maślak-Maciejewska, Kraków 2018, s. 231-247.
- *The Zionist Movement in Poland between 1944 and 1950* W: *Polish-Israeli cooperation experience : from Zionism to Israel*, / collection of studies edited by Łukasz Tomasz Sroka and Batya Brutin. - Kefar Sava; Kraków : Wydawnictwo Naukowe

Uniwersytetu Pedagogicznego, 2017. - (Prace Monograficzne - Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie ; nr 787). s. 173-187.

- **"To nie jest firma do tego, żeby puszczać, tylko do tego, żeby zatrzymywać". Cenzura po II wojnie światowej wobec tematyki żydowskiej na łamach czasopism katolickich W: Yesterday : studia z historii najnowszej : księga dedykowana prof. Jerzemu Eislerowi w 65. rocznicę urodzin , komitet redakcyjny Jan Olaszek, Antoni Dudek, Łukasz Kamiński, Krzysztof Kosiński, Michał Przeperski, Konrad Rokicki, Paweł Sasanka, Robert Spałek, Sławomir Stepień. - Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu ; Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk, 2017. s. 900-916.**
- **Jaka jest nasza dzisiejsza wiedza o pogromie Żydów w Kielcach ? [w:] B. Białek, Pamięć, dialog- pojednanie. Duchowe wymiary przebaczenia. 70. Rocznica pogromu kieleckiego, Kielce 2017, s. 13-27.**
- **Polityczne wykorzystanie tematyki żydowskiej w działaniach PPR/PZPR (1944-1989) [w:] Partia, państwo, społeczeństwo, pod red. K. Rokickiego, Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Warszawa 2016, s. 193-214.**
- **Raport o stanie badań na temat emigracji z Polski Żydów obywateli polskich po II wojnie światowej (1944-1989)W: Polska emigracja polityczna 1939-1990 : stan badań / pod redakcją Sławomira Łukasiewicza. - Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2016, t. 113). s. 395-425.**
- **Duszpasterstwo akademickie o. Ludwika Wiśniewskiego we Wrocławiu i w Krakowie W: Społeczeństwo polskie w latach 1980-1989, pod red. Natalii Jarskiej i Jana Olaszka, Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2015, s. 332-346.**
- **Z Moskwą w tle. Dyplomacja PRL wobec idei państwowości żydowskiej i wobec Izraela (1945-1967), W: Między Rosją a Niemcami. Dyplomacja środkowoeuropejska w XX wieku, t. II:**

lata 1945–2000, pod red. E. Alabrudzińskiej, Toruń 2015, s. 225–242.

- **Społeczność żydowska w Polsce wobec referendum (30 czerwca 1946 r.) i wyborów do Sejmu (19 stycznia 1947 r.)** W: *Wybory i referenda w PRL /* pod red. Sebastiana Ligarskiego i Michała Siedziako. – Szczecin : Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Oddział, 2014. - (Struktury i Działalność Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej ; t. 6). s. 563–580.
- **W cieniu Zagłady: kobiety żydowskie w Polsce w latach 1944–1949,** W: *Kobiety w wojnach i konfliktach polityczno-społecznych na ziemiach polskich w pierwszej połowie XX wieku. Wybrane zagadnienia,* red. Teresa Kulak i Agnieszka Chlebowska, Wrocław 2014, s. 287–316.
- **The Attitude of the Catholic Church in Poland to Jewish Issues after the Holocaust from 1944 to 1989, [w:] Jewish presence in absence. Aftermath of the Holocaust in Poland, 1945–2010,** edited by Feliks Tych and Monika Adamczyk-Garbowska, Yad Vashem, Jerusalem 2013, s. 635–669.
- **Problematyka żydowska w PPR i PZPR (1944–1989), [w:] PZPR jako machina władzy /** pod red. Dariusza Stoli i Krzysztofa Persaka, Warszawa: Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu ; Instytut Studiów Politycznych PAN, 2012. S. 314–327.
- **Ambasada Izraela w Warszawie jako obiekt zainteresowania komunistycznych służb specjalnych (1948–1967), [w] Cudzoziemcy w Warszawie 1945–1989. Studia i materiały pod red. Naukowa Patryka Pleskota, Warszawa 2012, ss. 87–101.**
- **Kościół katolicki w Polsce wobec problematyki żydowskiej (1944–1989), [w:] Następstwa zagłady Żydów – Polska 1944–2010 : praca zbiorowa /** pod red. nauk. Feliksa Tycha, Moniki Adamczyk-Garbowskiej, Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej; [Warszawa]: Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma, 2011, s. 553–581.
- **Tematyka żydowska w działalności MBP/MSW (1945–1989, [w:] Internacjonalizm czy...? Działania organów bezpieczeństwa państw komunistycznych wobec mniejszości narodowych**

(1944–1989), [w:] Internacjonalizm czy...? : działania organów bezpieczeństwa państwa komunistycznych wobec mniejszości narodowych (1944–1989) / pod red. Joanny Hytrek-Hryciuk, Grzegorza Straucholda, Jarosława Syrnyka, Warszawa-Wrocław: IPN, 2011, s. 270–295.

- **Żydzi na Dolnym Śląsku 1945–1950** [w:] *Ziemie Zachodnie : historia i perspektywy* / pod red. Wojciecha Kucharskiego i Grzegorza Straucholda, Wrocław: Ośrodek "Pamięć i Przyszłość", 2011, (Konferencje Ośrodka "Pamięć i Przyszłość" ; t. 2), s. 137–144.
- **Obóz ochotników do Hagany w Bolkowie (Polska, Dolny Śląsk)**, [w:] *Parlamentaryzm, konserwatyzm, nacjonalizm. Sefer Jowel. Studia ofiarowane profesorowi Szymonowi Rudnickiemu*, pod red. Jolanty Żyndul. Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2010. [wspólnie z Neli Oren]
- **Mémoire de l'insurrection du ghetto de Varsovie (1944–1989)**, [w:] *Juifs et Polonais: 1939– 2008*, sous la direction de Jean Charles Szurek et Annette Wieviorka, Paris: Albin Michel, 2009, s. 401–412.
- **Stosunki etniczne w cieniu Zagłady** [w:] *Kontinuitat und bruch unter wechselnden basatzungen. Interethnische beziehungen in Białystok und Vilnius 1939–1941 -1944/45*. Białystok 2009. Także: **Stosunki etniczne w cieniu Zagłady** [w:] *Kontynuacja i przełom w warunkach zmieniających się okupacji. Stosunki etniczne podczas wojny i okupacji : Białystok i Wilno 1939–1941–1944/45* / pod red. Edmunda Dmitrowa i Joachima Taubera. – Białystok : Wydaw. Uniwersytetu, 2011. S. 237–244.
- **Migracje Żydów polskich w latach 1944–1959** [w:] *Wysiedlenia, wypędzenia i ucieczki 1939–1959. Atlas ziem Polski. Polacy, Żydzi, Niemcy, Ukraińcy*, pod red. W. Sienkiewicza, G. Hryciuka, Warszawa 2008, s. 142–158. Wersja w języku niemieckim: *Juden* [w:] *Zwangsumsiedlung, Flucht und Vertreibung 1939–1959. Atlas zur Geschichte Ostmitteleuropas*, Readaktion: Dr W. Sienkiewicz, dr hab. G. Hryciuk, Bonn 2009.
- **Stosunki polsko-izraelskie 1948–1967** [w:] *Brzemię pamięci. Współczesne stosunki polsko-izraelskie*, pod red. E. Kossewskiej, Warszawa 2009, s. 15–31.

- *Problematyka izraelska w działaniach Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych 1948– 1968, [w:] Społeczność żydowska w PRL przed kampanią antysemicką lat 1967–1968 i po niej*, pod red. G. Berendta, Warszawa 2009, s. 66–75.
- *Anti-Jewish pogrom in Kielce, 4 lipca 1946, [w:] People to People: Jews – Kielce – Memory / [aut.: Wojciech Lubawski [i in.], Kielce: Stowarzyszenie im. Jana Karskiego, 2009, s. 12–19. Tekst ukazał się także w wersji polskiej i hebrajskiej.*
- *Le problème de l'antisémitisme dans les relations entre Polonais et Juifs dans les années 1945–1953, [w:] Juifs et Polonais 1939–2008 , Jean -Charles Surek et Annette Wieviorka, Paris: Fondation pour la Mémoire de la Shoah et de l'Université Paris Ouest-Nanterre La Défense, 2009, (Bibliothéque Albin Michel Histoire), s. 143–155.*
- *'Israel' in the Events of March 1968, "Polin: Studies in Polish Jewry", Volume 21, 2008. Edited by Leszek Gluchowski & Antony Polonsky.*
- *Problematyka żydowska w polityce komunistów w latach 1949–1953, [w:] Nusech Pojlin. Studia z dziejów kultury jidysz w powojennej Polsce, pod red. M. Ruty, Kraków – Budapeszt 2008, s. 9–27. wersja anglojęzyczna: The Jewish issue in the politics of the communists in Poland 1949–1953" W: Under the Red Banner : Yiddisch culture in the communist countries in the postwar era, ed. Elvira Grozinger and Magdalena Ruta, wyd. Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2008.*
- *Duszpasterz w PRL. Ojciec Ludwik Wiśniewski, [w:] Od Piłsudskiego do Wałęsy. Studia z dziejów Polski w XX wieku, Warszawa 2008, s. 425–441.*
- *Problematyka żydowska w wydarzeniach marcowych, [w:] Wokół Marca'68 na Dolnym Śląsku : materiały pokonferencyjne / pod red. Joanny Hytrek-Hryciuk i Wojciecha Trębacza, Wrocław: Oddział Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2008, s. 15–24.*

- „*Pamięć o Zagładzie Żydów w Polsce 1944-1989*” [w:] *Finał wielkiej wojny*, pod red Wojciecha Wrzesińskiego, Toruń 2007, s. 91-108.
- *Żydzi w Dzierżoniowie. 1945-1950*, [w:] *Dzierżoniów – wiek miniony*, Wrocław 2007.
- *Żydowskie nowe życie we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku*, [w:] *My wrocławianie. Społeczna przestrzeń miasta*, red. naukowa Piotr Żuk, Jacek Pluta, wyd. Dolnośląskie, Wrocław 2006, s. 135-151.
- „“As seen by Gross” [interview], *Difficult Postwar Years. Polish Voices in Debate Over Jan T. Gross’s Book Fear*, Warszawa 2006, s. 37-49.
- *Polacy i Żydzi lipiec 1944 – lipiec 1946*, [w:] *Wokół pogromu kieleckiego*, pod red. Ł. Kamińskiego i J. Żaryna, Wyd. IPN, Warszawa 2006, s. 9-25.
- *Spory o pogrom kielecki* [w:] *Wokół pogromu kieleckiego*, pod red. Ł. Kamińskiego i J. Żaryna, Wyd. IPN, Warszawa 2006, s. 111-133.
- *Stosunki polsko – izraelskie w latach 1948-1967*, [w:] *Państwo Izrael. Analiza politologiczno-prawna*, pod red. E. Rudnik, Warszawa 2006, s. 101-112.
- *Problem antysemityzmu w relacjach polsko-żydowskich w latach 1945-1953*, [w:] *Zagłada Żydów : pamięć narodowa a pisanie historii w Polsce i we Francji: wybrane materiały z kolokwium polsko-francuskiego*, Lublin, 22-23 stycznia 2004/ pod red. Barbary Engelking [et al.], Lublin 2006, s. 235-246.
- *The Role of Antisemitism In Postwar Polish - Jewish Relations*, [w:] *Antisemitism and Its Opponents in Modern Poland*, ed. by R. Blobaum, Cornell University Press 2005, s. 265-284.
- *Żydzi w Polsce po 1945*, [w:] *Materiały z konferencji krakowskich nt. nauczania o Holocauście*, Kraków 2004.
- *Tematyka pod specjalnym nadzorem (manipulacje wokół pogromu kieleckiego)* [w:] *Wokół historii polityki. Studia z dziejów XIX i XX wieku dedykowane profesorowi Wojciechowi Wrzesińskiemu w 70 rocznicę urodzin*, pod red. S. Ciesielskiego, T. Kulak, K. Ruchniewicza i Tyszkiewicza, Toruń 2004, s. 821-835.

- *The Impact of the Holocaust on Jewish Attitudes in Postwar Poland, [w:] Contested Memories, Poles and Jews during Holocaust and aftermath*, ed. By Joshua Zimmerman, Rutgers University Press, 2003, s. 239-247.
- *Sprawa Arie Lernera – nieznany fragment „walki z syjonizmem” w Polsce w pierwszej połowie lat 50-tych XX wieku, [w:] Polska w podzielonym świecie po II wojnie światowej (do 1989 r.),* pod red. Mieczysława Wojciechowskiego, Toruń 2002, s. 261-278.
- *Walka z syjonizmem” w Polsce (1948-1953) [w:] Komunizm. Ideologia. System. Ludzie*, pod red. Tomasza Szaroty, Warszawa 2001, s. 252-272.
- *Emda h'miflagot h'jehudim b'polin klapaj erec israel w'medinat israel b'szanim 1945-1950 (Postawa żydowskich partii politycznych w Polsce wobec Palestyny i państwa Izrael w latach 1945-1950)*, [w:] *Księga Jubileuszowa z okazji 70 rocznicy urodzin dr. Emanuela Meltzera*, Tel-Aviv 2001.
- *Jews in Lower Silesia 1945-1950*, [w:] *Jews in Silesia*, ed. by Marcin Wodziński and Janusz Spyra, Kraków 2001, s. 213-229.
- *Mniejszości narodowe a problem niepodległości i suwerenności państwa polskiego po II wojnie światowej : (mniejszość żydowska)*, [w:] *Między irredentą, lojalnością a kolaboracją : o suwerenność państwową i niezależność narodową (1795-1989)*/ [red. Magdalena Rupińska], Toruń, 2001 (Polska Myśl Polityczna XIX i XX Wieku, 11), s. 389-402.
- *The Bund and the Jewish Fraction of the Polish Workers' Party in Poland after 1945*, “Polin”, Studies in Polish Jewry, London 2000, s. 206-224.
- *Judische Selbsthilfe in Polen 1945-1950*, [w:] *Juden und Armut in Mittel und Osteuropa*, wyd. Auftr. Des Simon-Dubnov Instiuts fur Judische Geschichte und Kultur e.V. von Stefi Jersch-Wenzel in Verbindung mit Francois Guesnet, Köln, Weimar, Wien: Bohlau 2000, s. 435-455.
- *Polska – Izrael 1948-53*, [w:] , *Przełomy w historii. XVI Powszechny Zjazd historyków polskich*. Wrocław 15-18 IX 1999 r. pod redakcją naukową, K. Ruchniewicza, J. Tyszkiewicza, W. Wrzesińskiego, Toruń 2000.

- *Bund i komuniści żydowscy w Polsce po 1945 r., [w:] Brostiana 4, Bund. 100 lat historii 1897-1997*, pod red. Prof. F. Tycha i J. Hensla, Warszawa 2000, s. 305-325.
- *Żydzi w Polsce 1945-1950, [w:] Studia z dziejów Żydów w Polsce : materiały edukacyjne dla szkół średnich i wyższych. T. 2 / zespół wydawniczy w składzie Zofia Borzymińska, Andrzej Żbikowski, koordynator zespołu aut. Rafał Żebrowski*. Warszawa, 1995, s. 71-89.

Artykuły:

- *“Nostra Aetate”, Dokument, który otworzył drzwi do pojednania, “Plus- Minus”, dodatek do „Rzeczypospolitej*, 24 X 2025.
- *Ostrą jak brzytwa granią*, “Plus- Minus”, dodatek do „Rzeczypospolitej, 27 IX 2024.
- *Opowieść Kościoła o ratowaniu Żydów, „Zagłada Żydów. Studia i materiały*”, nr 20/2024.
- Po Zagładzie. Przed Soborem. Obraz Żydów w listach do „Tygodnika Powszechnego” po publikacji artykułu Jerzego Turowicza *Antysemityzm* (marzec 1957), „Zagłada Żydów. Studia i materiały”, nr 19/ 2023
- *Jewish Themes in the sermons delivered by Catholic priests in Communist Poland (1944-1989)*, “Catholic Historical Review”, Spring 2022.
- *Israel ‘Expunged’. The State of Israel as the Subject of Communist Censorship in the Polish Catholic Press (1945-1968)*, POLIN: Studies in Polish Jewry (volume 35), 2021.
- *Jewish Affairs in the Operations of State Security Services in East European Communist Countries 1948-1953*, “Gal-Ed. On the History of Culture of Polish Jewry”, v. 26-27, 2021, s. 185-207.
- *Kościół katolicki w Polsce wobec tematyki żydowskiej w marcu 1968 roku. Historia pewnego oświadczenia*, „Kwartalnik Historii Żydów”, nr 2, czerwiec 2019, s. 171-194.

- *Prymas Hlond wobec Żydów:*
<http://wiez.com.pl/2018/06/04/prymas-hlond-wobec-zydow/>
- *Zatrzymane w archiwach. Wojewódzki Urząd Kontroli Prasy Publikacji i Widowisk w Poznaniu wobec tematyki żydowskiej na łamach czasopism katolickich (1945-1950), „Zagłada Żydów. Studia i materiały”, nr 14/2018.*
- *„Ten ton mnie w uchu źle brzmi...” – tematyka żydowska na forum Komitetu Centralnego PZPR w „polskim roku 1956” [w:] „Pamięć i Sprawiedliwość”, nr 1(27) 2016, s. 140-168.*
- *Wciąż znaki zapytania, „Polityka”, nr 27, 29 VI – 5 VII 2016, s. 58-61.*
- *Polacy i Żydzi lipiec 1944-1946, [fragmenty artykułu zamieszczonego w opracowaniu Wokół pogromu kieleckiego, Warszawa 2006], „Kurier Kielce”, lipiec 2016.*
- *Polacy - Żydzi: wojna - zagłada - Polska – komunizm, „Kwartalnik Historii Żydów”, 2013, nr 2, s.303-331.*
- *Żydowskie złoto na kościelnej tacy. Wokół nowej hipotezy badawczej Jana Tomasza Grossa, „Więź”, nr 10, 2011, s. 90-98.*
- *U nas nie tak się umierało, „Tygodnik Powszechny”, 2011, nr 14 [przedruk: U nas nie tak się umierało, [w:] Wokół „Złotych żniw”. Debata o książce Jana Tomasza Grossa i Ireny Grudzińskiej – Gross, wyd. Znak, Kraków 2011, s. 220-228.*
- *Porozmawiamy spokojnie, [Jaki plon „Złotych żniw”], „Więź”, nr 7, 2011, s. 15-29.*
- *„Tuż po Zagładzie”. Kościół wobec problematyki żydowskiej(VII 1944–VII 1946), [w:] Zagłada Żydów. Studia i Materiały vol. .5, 2009, s. 128-148.*
- *„Hańba towarzysza Wiesława”, „Tygodnik Powszechny”, 10 VI 2007.*
- *„Polska z ubkiem w tle”, „Tygodnik Powszechny”, 2006, nr 30, s. 4.*
- *„Kłopoty ze wspólną historią”, „Przegląd Polski. Dodatek Literacko – Społeczny. Nowy dziennik”, New York, 2006, 25 VIII, s. 4.*
- *Strach przed strachem, „Wprost” 2006, nr 27, s. 34.*

- *Plama Kiszcza, O niszczeniu dokumentów dotyczących pogromu kieleckiego.* „Wprost”, 2006, nr 27, s. 36–37.
- *Polska i Izrael w czasie rządów Gomułki*, „Wrocławskie Studia z Polityki Zagranicznej”. Między październikiem a grudniem. *Polityka zagraniczna doby Gomułki*, Toruń 2005, t. 2, s. 59–83.
- *Komuniści wobec problematyki żydowskiej w Polsce po II wojnie światowej*, „Pamięć i Sprawiedliwość”, nr 6, Warszawa 2004.
- *Konteksty polityczne obchodów powstania w Getcie Warszawskim w latach 40. i w pierwszej połowie lat 50.*, „Kwartalnik Historii Żydów”, 2004.
- *Jewish Political Parties in Postwar Poland and their Attitudes toward the Palestine Question and the State of Israel, 1945–1950*; “Gal-Ed”, v. XVIII, Tel- Aviv University 2002.
- *The Anti-Jewish Policy of the USSR in the Last Decade of Stalin’s Rule and its Impact on the East European Countries with Special reference to Poland*, [w:] *The Soviet Global Impact: 1945–1991*, „Russian History”, wyd. Charles Schlaccks, Jr. Publisher, v.29, Summer–Fall –Winter 2002, s. 301–317.,
- *Nieudana misja Arie Leona Kubowego*, Midrasz, nr 1(57) styczeń 2002, s. 41–46.
- *Stanowisko społeczności żydowskiej wobec przemian politycznych w Polsce w latach 1945 –1950*, „Wrocławskie Studia z Historii Najnowszej”, t. VIII, Wrocław 2001, s. 145–155.
- *Nieudana misja Arie Leona Kubowego* [w:] „Wrocławskie Studia z Historii Najnowszej. Wrocławskie Studia z Polityki Zagranicznej”, Nr 1 (2001) [wyd. 2002], s. 47–59
- *Społeczeństwo żydowskie w Polsce wobec referendum 30.VI. 1946 r. i wyborów 19.I.1947 r.*, „Wrocławskie Studia z Historii Najnowszej”, Wrocław 1999.
- *Reakcja społeczeństwa w Polsce na konflikt na Bliskim Wschodzie w czerwcu 1967 r. w świetle dokumentów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych*. „Studia z Historii Najnowszej”, Wrocław 1999, s. 110–125.
- *Żydowscy żołnierze z Bolkowa*, „Odra”, nr 9, 1999, s. 22–27.

- *Odbudowa życia żydowskiego po wojnie w Polsce na przykładzie osadnictwa na Dolnym Śląsku*, Praga 1999.
- *Bund i komuniści żydowscy w Polsce po 1945 roku*, Midrasz, nr 7-8 (15-16), lipiec - sierpień 1998, s. 57-64.
- *Frakcja PPR (komuniści żydowscy działający w środowisku żydowskim) i PPR wobec Żydów w Polsce w 1945 r.*, „Wrocławskie Studia z Historii Najnowszej”, t.VI, 1998, s. 67-87.
- *Polska wobec powstania państwa Izrael*, „Wrocławskie Studia z Historii Najnowszej”, t. IV, Wrocław 1997, s. 275-292.
- *The beginnings of Jewish settlement in Lower Silesia after WWII (May 1945-January 1946*, „Acta Poloniae Historica” , 76, 1997, s. 171-195.
- *Żydzi we Wrocławiu po II wojnie światowej*, „Rocznik Wrocławski”, 4, 1997, s. 173-190.
- *Krótką historią pawilonu żydowskiego*, „Odra”, IV, 1994, s. 20-22
- *Początki osadnictwa żydowskiego na Dolnym Śląsku po 1945 roku*, „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego”, 1994.
- *Nielegalna emigracja Żydów z Polski po 1945 r. – Bricha*, „Przegląd Polonijny”, 1994.
- *Miejsce wybrane*, „Gazeta Wyborcza”, sierpień 1992.
- *The pogrom of Jews in Kielce July 4, 1946*, “Yad Vashem Studies”, XXII, 1992.
- *Pogrom Żydów w Kielcach w dokumentach*, „Dzieje Najnowsze”, nr 3, 1991 (współredaktorka z Zenonem Wroną).

Recenzje:

- Bożena Szaynok, *Opowiedzieć o historii mapą....*[Marcin Wodziński, *Chasydyzm. Atlas historyczny*, oprac. kartograficzne Waldemar Spallek, wyd. Austeria, Kraków-Budapest- Syrakuzy 2019], „Więź”, wiosna 2020.
- *Wokół nowej książki o pogromie Żydów w Kielcach / Bożena Szaynok* Rec. pracy: Pod klątwą. Społeczny portret pogromu kieleckiego [t. 1-2] / Joanna Tokarska-Bakir. Warszawa, 2018 „Zagłada Żydów: studia i materiały”, Nr 14 (2018), s. 662-667.

- *Utrwalanie uproszczeń*, [Recenzja książek: J. Tokarskiej-Bakir, *Pod klątwą*, i J. Leociaka, *Młyny Boże*], „Więź”, lato 2018, s. 89-100.
- *Nie dopisywać ukrytych intencji* [polemika z odpowiedzią na recenzję], „Więź”, jesień 2018, s. 128-138.
- Recenzja książki: Piotr Pęciński, *Na rozdrożu. Młodzież żydowska w PRL 1956–1968*, Warszawa 2014 [w:] „Kwartalnik Historyczny”, Rocznik CXXIII, 2016, 1, s. 190-196.
- *Kościół nie zostawił trzody samopas*, „Gazeta Wyborcza”, 31 I 2015 r.
- Recenzja *Bez Żydów? Literatura jidysz w PRL o Zagładzie, Polsce i komunizmie* [Without Jews? Yiddish Literature on the Holocaust, Poland and Communism in the People's Republic of Poland], by Magdalena Ruta, Kraków-Budapeszt, Wydawnictwo Austeria, 2012, 456 pp.], “East European Jewish Affairs”, volume 44, issue 1, 2014, s. 131-134.
- *Głupia sprawa* [wspólnie z Dariuszem Libionką], „Tygodnik Powszechny” 30 I 2008 [recenzja z książki Marka J. Chodkiewicza, *Po Zagładzie*, Warszawa 2008]. Przedruk: *Głupia sprawa* [w:] *Przeciw antysemityzmowi*, wybór, wstęp i opracowanie Adam Michnik, t. 3, Kraków 2010.
- recenzja z książki J. T. Grossa „Fear”, [w:] „Zagłada Żydów. Studia i materiały”, 2006, nr 2.

Inne:

- Przedmowa do wydania polskiego [w:] *Ben Gurion : twórca współczesnego Izraela* / Anita Shapira ; przekład Hanna Jankowska. - Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Dialog : Ośrodek Badań nad Totalitaryzmami im. Witolda Pileckiego, 2018. S. 7-11.

Hasła encyklopedyczne:

- *Szmalcownik* [w:]: *Węzły pamięci niepodległej Polski* [zespoł red. Zdzisław Najder, Machcewicz Anna, Kopczyński Michał, Kuźnier Roman, Sienkiewicz Bartłomiej, Stępień Jerzy,

Włodarczyk Wojciech]. Warszawa : Fundacja Węzły Pamięci : Muzeum Historii Polski ; Kraków : Wydawnictwo Znak, 2014. S. 764-766.

- **Żegota, [w:] Węzły pamięci niepodległej Polski** [zespół red. Zdzisław Najder, Machcewicz Anna, Kopczyński Michał, Kuźniar Roman, Sienkiewicz Bartłomiej, Stępień Jerzy, Włodarczyk Wojciech]. Warszawa : Fundacja Węzły Pamięci : Muzeum Historii Polski ; Kraków : Wydawnictwo Znak, 2014. S. 961-962.
- **Sovietization of Eastern Europe, 1945-53; Kielce Pogrom; Slansky Trial dla Encyclopedia of Anti-Semitism, Anti – Jewish Prejudice and Persecution** (ABC-Clio, Inc.).
- **Hasła (Osadnictwo żydowskie na Dolnym Śląsku, pogrom kielecki, repatriacja Żydów z ZSRR)** dla: **Słownik judaistyczny. Dzieje, kultura, religia, ludzie**, t. 1, Warszawa 2003.
- **Michał Kalecki dla The YIVO Encyclopedia of Jews in Eastern Europe** (YIVO Institute for Jewish Research), New York.

Biogramy:

- **Ludwika Wiśniewskiego, Macieja Zięby, Rafała Dutkiewicza, Tomasza Szaynoka, Janusza Laski, Encyklopedia Solidarności. Opozycja antykomunistyczna w Polsce 1976-1989.**

Redakcja książki:

- **W dekadzie Gierka, „Wrocławskie Studia z Polityki Zagranicznej”, t. 3, [wspólnie z: Krzysztof Ruchniewicz, Jakub Tyszkiewicz, pod red. Krzysztofa Ruchniewicza, Bożeny Szaynok, Jakuba Tyszkiewicza], Toruń: Wydaw. Adam Marszałek, 2010, ss. 185.**

Redakcja:

- **„Wrocławskie Studia z Historii Najnowszej. Wrocławskie Studia z Polityki Zagranicznej”, pod red. Krzysztofa Ruchniewicza, Bożeny Szaynok i Jakuba Tyszkiewicza, nr 1 (2001), Toruń 2002, ss. 82.**

